

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ
ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ

ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಸಮಕಾಲೀನ ರಾಜಕೀಯ
ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ - 28.02.2024

ಪ್ರಬಲ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ದೊರೆಯುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಸವಕಳಿಯಾಗಿದೆ :
- ಅಸಾಂಗ್ ವಾಂಖೇಡ್

ಜಾತಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಬಂಧ ಇಂದು ನಿನ್ನೆಯದಲ್ಲ. ಕೆಳವರ್ಗದವರು ರಾಜಕೀಯ ಮುನ್ನಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಸಮಾಜವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಒ.ಯು.ಸಿ. ಎಲ್.ಜೆ.ಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಅಸಾಂಗ್ ವಾಂಖೇಡ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು.

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 28.2.2024ರಂದು ನಡೆದ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಸಮಕಾಲೀನ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲಕವೇ ರಾಜಕೀಯ ಮೀಸಲಾತಿ ಹಕ್ಕನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಿರುವ ಜಾತಿಗಳು ಮೀಸಲಾತಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇದರ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ತುಳಿತಕ್ಕೊಳಗಾದ ತಳ ಸಮುದಾಯಗಳು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೊಳಪಡುತ್ತಿವೆ. ದೇಶದ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಒಂದು ಪಕ್ಷದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಬಲ ಜಾತಿಗಳ ಕೈಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಸೇರುತ್ತಿದೆ. ಬಹುತೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬದಲಾದರೂ ಜಾತಿ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರದ ಲಾಲಾಸೆಯಿಂದ ಪರಕಾಷ್ಟೇ ತಲುಪಿದ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ನೈಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿದಿವೆ. ಬಹುತೇಕ ನಾಯಕರು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮರೆತು ಜಾತಿ-ಜಾತಿಗಳ ನಡುವೆ ದೋಷರೋಪಣೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ, ಸಮತೆ ಹಾಗೂ ಸಹೋದರತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿನವರು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಓದುವುದರ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದರು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಡಾ.ಹೆಚ್.ಡಿ ಪ್ರಶಾಂತ್ ಅವರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಡಾ.ಎ.ಶ್ರೀಧರ್, ಡಾ.ಜನಾರ್ಧನ, ಗೋವರ್ಧನ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ನಿಕಾಯಗಳ ಡೀನರು, ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ಬೋಧಕೇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು, ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ ಡಾ.ಗೀತಮ್ಮ ಕೆ. ಅವರು ನಿರೂಪಿಸಿದರು.

ತಳ ಸಮುದಾಯಗಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ
 ಹೊಸಪೇಟೆ: ಕೆಳವರ್ಗದವರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಸಮಾಜವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ವಿವಿಯ ಒ.ಯು.ಸಿ.ಎಲ್.ಜೆ.ಯು ಸಂಪಾದಕ ಅಸಾಂಗ್ ವಾಂಖೇಡ್ ತೋರಿದರು.
 » ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ವಿವಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬುಧವಾರ ಮಹಡಿಸಿದ್ದ 'ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಸಮಕಾಲೀನ ರಾಜಕೀಯ' ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಡಾ.ಅಂಜಿತ್ಕರ್ ಅವರು ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲಕವೇ ರಾಜಕೀಯ ಮೀಸಲಾತಿ ಹಕ್ಕು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಿರುವ ಜಾತಿಗಳು ಮೀಸಲಾತಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇದರ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ಶುಳಿ ತೆರಿಕೆಗಳಾದ ತಳ ಸಮುದಾಯಗಳು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ದೇಶದ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಒಂದು ಪಕ್ಷದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ಪ್ರಬಲ ಜಾತಿಗಳ ಕೈಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಸೇರುತ್ತಿದೆ ಎಂದರು. ಬಹುತೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬದಲಾದರೂ ಜಾತಿ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಲವು ನಾಯಕರು ಅಂಜಿತ್ಕರ್ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮೆರೆದು ಜಾತಿಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಘರ್ಷ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿನವರು ಅಂಜಿತ್ಕರ್ ಅವರನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಓದುವ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದರು. ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಡಾ.ಎಚ್.ಡಿ.ಪ್ರತಾಪ್ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಡಾ.ಎ.ಶ್ರೀಧರ್, ಡಾ.ಜನಾರ್ದನ, ಗೋವರ್ಧನ, ಡಾ.ಕೆ.ಗೀತಮ್ಮ ಇತರರಿದ್ದರು.

ಮೇಯರ್ ಬಿ.ಶ್ವೇತಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ

ಕೆಳವರ್ಗದವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲಿ
 ■ **ವಿಕ ಸುದ್ದಿಲೋಕ** ಹಿರಿಯರಂಗ (ಹೊಸಪೇಟೆ)
 ಜಾತಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಬಂಧ ಇಂದು ನಿನ್ನೆಯದಲ್ಲ. ಕೆಳವರ್ಗದವರು ರಾಜಕೀಯ ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಸಮಾಜ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಒ.ಯು.ಸಿ.ಎಲ್.ಜೆ.ಯು ಸಂಪಾದಕ ಅಸಾಂಗ್ ವಾಂಖೇಡ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು.
 ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬುಧವಾರ ನಡೆದ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಸಮಕಾಲೀನ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು.
 ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಜಿತ್ಕರ್ ಅವರು ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲಕವೇ ರಾಜಕೀಯ ಮೀಸಲಾತಿ ಹಕ್ಕನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಿರುವ ಜಾತಿಗಳು ಮೀಸಲಾತಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು ಇದರ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ಶುಳಿ ತೆರಿಕೆಗಳಾದ ತಳ ಸಮುದಾಯಗಳು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿವೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದರು. ದೇಶದ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಒಂದು ಪಕ್ಷದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ, ಪ್ರಬಲ ಜಾತಿಗಳ ಕೈಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಸೇರುತ್ತಿದೆ. ಬಹುತೇಕ ಸಂದರ್ಭ ಪಕ್ಷ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬದಲಾದರೂ ಜಾತಿ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರದ ಲಾಲಸೆಯ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆ ತಲುಪಿದ ರಾಜ್ಯದ ಒಪ್ಪಂದಗಳು ನೇಪಥ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿದವು ಎಂದರು.
 ಬಹುತೇಕ ನಾಯಕರು ಅಂಜಿತ್ಕರ್ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮೆರೆದು ಜಾತಿ-ಜಾತಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ದೂರವಿಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಮಾತನಾಡುವ ಮೂಲಕ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಖವಿರಲಿ, ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಾರಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಯನ.

ಸಂವಿಧಾನ ಜಾಗೃತಿ
 ■ **ವಿಕ ಸುದ್ದಿಲೋಕ** ಹಿರಿಯರಂಗ (ಹೊಸಪೇಟೆ)
 ಹಾಲಾಕು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರಿಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯಿತು. ಪಟ್ಟಣದ ಪ್ರಮುಖ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಅಂಜಿತ್ಕರ್ ಅವರ ಭಾವುಕವಾದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಸಾಥ ನೀಡಿದರು. ಪಟ್ಟಣದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಅಂಜಿತ್ಕರ್ ಅವರ ಭಾವುಕವಾದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಸಾಥ ನೀಡಿದರು. ಪಟ್ಟಣದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಅಂಜಿತ್ಕರ್ ಅವರ ಭಾವುಕವಾದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಸಾಥ ನೀಡಿದರು. ಪಟ್ಟಣದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು.